

Popáleninové centrum rozvíjí vynikající výsledky v léčbě jizev

Léčba jizev způsobených popáleninami nebo úrazy je v popáleninové medicíně samostatnou, ale velmi výraznou kapitolou. Velice úspěšné je v této

oblasti Popáleninové centrum FNO, jehož výsledky v léčbě popálenin patří k neúspěšnějším nejen v republikovém měřítku. Pokračování na straně 3

Všeobecné sestry se učily pracovat s pacienty s roztroušenou sklerózou

Neurologická klinika FNO uspořádala ve dnech 5. až 9. prosince první certifikovaný kurz v republice pro všeobecné sestry s názvem Specifická péče o pacienta s roztroušenou sklerózou. Projektu rozděleného na teoretickou a praktickou část se zúčastnilo 11 zájemců z území Moravskoslezského kraje. „Nešlo jen o všeobecné sestry, ale na-

příklad také o zaměstnance ze sociální sféry, kteří se s pacienty s roztroušenou sklerózou setkávají při své práci a chtěli by vědět, s jakými potížemi se potýkají a jak k nim mají přistupovat,“ objasňuje Sionie Matulová, vrchní sestra Neurologické kliniky FNO. Pokračování na straně 6

Stavební ruch jako v dobách výstavby areálu

V posledních měsících jako by se se stavbami na území fakultní nemocnice roztrhl pytel. Takový stavební ruch zde nebyl snad od výstavby samotného areálu v devadesátých letech minulého století... „V uplynulých týdnech byl například zcela dokončen stacionář oddělení psychiatrie, který je již i plně vybaven a slouží nyní pacientům oddělení psychiatrického, kteří nemohou být umís-

Skvělý příklad

Centrum kochleárních implantací Ostrava (CKIO), které vzniklo v říjnu 2013 jako součást Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku Fakultní nemocnice Ostrava, dlouhodobě spolupracuje se Základní školou pro sluchově postižené a Mateřskou školou pro sluchově postižené v Ostravě-Porubě. Vice na vnitřní dvoustraně

SRDCEM TALENTŮ
BENEFIČNÍ MEGAKONCERT
pro **LUKÁŠE** - statečného bojovníka s následky těžkých popálenin

Ostrava 18. 3. 2017
od 14:00 do 22:00 hod.
Katolický Dům Ostrava-Stará Bělá

Country
a dále: **Zelenáci**
Miroslav František Neuvéd ml.
Tony Joch a přátelé
Dřeváci
Pavol Miroslav Bielek
Poutníci Česká Třebová

MAAD
OSTRAVA
OSTRAVA

Podporují: **MAAD**, **OSTRAVA**, **OSTRAVA**

Modernizujeme nemocnici

tění na oddělení psychiatrickém kvůli rekonstrukci budovy Kliniky plicních nemocí a tuberkulózy FNO, kde zmíněné oddělení sídlí. Tady probíhá celková oprava vnitřních prostorů – hrubá stavba je před dokončením a postupně jsou instalovány technologie, rozvaděče, vzduchotechnika a další. Hotova je i rekonstrukce spojovací chodby mezi diagnostickým komplementem a Klinikou infekčního lékařství FNO, kde se po roztání sněhu a deštích řeší lokální netěsnosti,“ zmiňuje první dokončené stavby letošního roku Ing. Jindra Strakošová, vedoucí odboru technicko-provozního.

Pokračování na straně 7

Krevní výzva pokračuje

V úterý 28. února pokračovala v Krevním centru FNO další krevní výzva Vysoké školy báňské – TUO. Cílem vloni zahájeného projektu je rozšíření myšlenky dobrovolného dárce krve mezi vysokoškolačky. A to se daří více než dobře.

„S heslem Hrdinové se krve nebojí tentokrát darovali nejčestnější tekutinu studenti a členové akademického sboru Strojní fakulty VŠB-TU Ostrava. Více než sto přihlášených je skvělý výsledek,“ vrací se k dalšímu dílu vysokoškolské dárce krve sé-

rie Ing. Tomáš Oborný, MBA, tiskový mluvčí FNO. Děkan Fakulty strojní VŠB-TU Ostrava, doc. Ing. Ivo Hlavatý, Ph.D., v krevním centru předal symbol krevní výzvy děkanovi Fakulty bezpečnostního inženýrství VŠB-TU Ostrava, prof. Ing. Pavlu Poledňákovi. Za necelý rok přivítalo krevní centrum díky této akci více než tři stovky dárců, z nichž zhruba 80 procent představovali prvodárci, tzn. zcela noví dárci. „Jejich odhodlání si velice vážíme,“ vzkazuje Ing. Oborný.

Lékařská fakulta OU informuje

Meziregionální bioptický seminář

Když se v roce 1973 z iniciativy doc. MUDr. Čestmíra Dvořáčka, CSc., primáře Ústavu patologie KÚNZ v Ostravě, a tehdy sekundárního lékaře Ústavu patologie v Olomouci, MUDr. Jaroslava Duška, začaly poprvé v republice konat pravidelné meziregionální bioptické semináře, nikdo asi netušil, jak významnou tradicí se stanou. Dnes se konají každý měsíc a organizátory jsou velké ústavy patologie a s nimi spolupracující laboratoře napříč celou republikou, mnohdy i za přispění slovenských kolegů.

Tradiční únorový meziregionální bioptický seminář se letos díky vzájemné dlouholeté kooperaci Ústavu patologie FNO a LF OU s referenčním pracovištěm pro vyšetřování prediktivních a prognostických markerů – CGB laboratoří – konal již podesáté. Tato každoroční setkání si kladou za cíl nejen prezentovat zajímavé a neobvyklé případy, ale i možnost vzájemně diskutovat o nových trendech a problémech v patologii. Bohatý program a příjemné zázemí v konferenční místnosti

Domova sester FNO přilákaly přes 70 externích účastníků, včetně slovenských kolegů, a to i přes velkou nepřízeň počasí. Díky přispění firem Medesa, Olympus, Roche, Bamed, Medac a ZENA-R bylo zajištěno občerstvení, zajímavé prezentace nových produktů a technologií i hezké ceny pro soutěžící a prezentující. Věříme, že seminář naplnil očekávání všech zúčastněných a že jim byly poskytnuty zajímavé informace, které jim pomohou při každodenní práci. Potěšující je i názor jednoho z mladých účastníků, MUDr. Fádího Fakhouriho z FNO, který řekl: „Meziregionální seminář je vždy velmi zajímavou vzdělávací akcí, na které jsou prezentovány diagnosticky obtížné případy, nejen ze strany pracovníků Ústavu patologie FNO, ale i z externích pracovišť. Účast na tomto semináři byla pro mě vždy velkou výzvou. Nyní, po úspěšném absolvování atestační zkoušky z oboru patologie, je pro mě tento seminář velkým přínosem jak po stránce nových informací, tak i odborným zážitkem, protože si v průběhu každé přednáš-

Informace o personálních změnách

S účinností od **1. 3. 2017** byl pověřen výkonem funkce přednosty Onkologické kliniky **MUDr. Ing. Jakub Cvek, Ph.D.**

Ing. Petra Tomanová, Ph.D., MBA
náměstkyně ředitele pro personální řízení

MaRS v Ostravě

Začátkem března se Roska Ostrava ve spolupráci s RS centrem FNO již poněkolkáté zapojila do celostátní sportovní akce MaRS – maraton cvičení pro pacienty s roztroušenou sklerózou, při níž se účastníci pod odborným dohledem střídají v kruhovém tréninku nebo vhodných skupinových cvičeních. Cvičení se koná vždy první březnový víkend v tělocvičnách a na sportovištích po celé republice i v zahraničí. Roska Ostrava uspořádala MaRS pro širokou veřejnost v pátek 3. března ve fitness prostorách Lázní Klimkovic. „Cvičilo se na posilovacích strojích, pilates i RS systémem a bylo možné vyzkoušet si toho víc,“ popisuje úspěšnou akci, které se zúčastnili i lékaři RS centra FNO, předsedkyně Rosky Ostrava a koordinátorka MS Centra Naděžda Nováková.

Kongresy a semináře

- **9. a 10. března**
XXIII. Pařížkovy dny
- **3. a 4. dubna**
workshop Nemoci slinných žláz, tonzilektomie, adenoidektomie
- **24. až 26. května**
6. trilaterální sympozium

ky mohou ověřit svoje znalosti při snaze o určení správné diagnózy. Po společenské stránce je to místo, kde se mohou setkat se svými bývalými spolužáky, i s těmi, se kterými jsem byl na atestační zkoušce, a pohovořit si o změnách, které nás potkaly.“

doc. MUDr. Jana Dvořáčková, Ph.D.
Mgr. Jana Vaculová

Popáleninové centrum rozvíjí vynikající výsledky v léčbě jizev

Pokračování ze strany 1

„Je třeba si uvědomit, že samotné zhojení popálenin, byť léčba je jakkoliv náročná, je pouze jedním z mnoha kroků léčby, která u mnoha pacientů trvá i dlouhá léta,“ zdůrazňuje MUDr. Zdenka Němečková Crkvenjaš, MBA, primářka Popáleninového centra FNO. „Kvalitu života pacientů často výrazně zhoršují jizvy, a to nejen pokud jde o estetickou stránku věci, ale zejména o funkčnost. Jizvy jsou vyvýšené, rudé, tuhé, a pokud jsou například v oblasti kloubů, at drobných či větších, v oblasti krku či v blízkosti rtů, mohou omezovat hybnost, způsobovat potíže s mlouvou nebo zhoršit příjem potravy. A všechny tyto následky dnes umíme léčit jako jediní v České republice pomocí cévního a erbiového laseru. Cévní laser Candela Vbeam Perfekta, který je v současné době nejmodernějším laserem ve své kategorii v celé republice, používáme především k léčbě čerstvých jizev, erbiový laser je schopen podstatně vyhladit i starší jizvy. Úspěšnost je opravdu vysoká a uvědomují si to i samotní pacienti. Důkazem je i fakt, že většina z nich využije nabídku na laser terapii, a to i přesto, že na tuto léčbu nepřispívají zdravotní pojišťovny.“ Přestože se Popáleninovému centru FNO daří zachraňovat pacienty i s popáleninami na 80 procentech těla, kteří by ještě před lety neměli velkou naději na přežití, stále platí pravidlo, že i při popáleninách s nižším rozsahem hrozí riziko úmrtí. „To je u pacientů s popáleninami vždy veliké, a to i u navzdory velkému pokroku v oblasti léčby popálenin. Navíc je vše velmi individuální. Záleží na věku pacienta, hloubce popálenin, jeho celkovém zdravotním stavu i na psychice, pozitivním přístupu k životu, vůli zvládat překážky,“ pokračuje

MUDr. Zdenka Němečková Crkvenjaš. „Například malé děti musejí být na jednotce intenzivní péče hospitalizovány už při pětiprocentním rozsahu popálenin, zatímco u dospělého se o hospitalizaci uvažuje při 20procentním popálení těla. Stává se, že i lidé s rozsáhlými popáleninami přijedou sami do nemocnice, normálně komunikují a fungují, ale ve chvíli, kdy se rozvine stresová reakce těla, zhroutí se a my pak doslova bojujeme o jejich život. A stává se to i u lidí s relativně malým rozsahem popálenin. Proto je z hlediska přežití pacienta velmi důležité, aby mu už při prvotním ošetření byla podána analgetika a sedativa, aby tělo bylo zbaveno prvotního stresu a nerozvinula se stresová reakce.“

Ošetření popálenin je prvním krokem na trati, která je velmi dlouhá. Pacienti s popáleninami absolvuji po základní léčbě mnoho chirurgických zákroků i zmíněnou laserovou léčbu. Jde-li navíc o dítě, které roste, je těchto zákroků o to víc. Příkladem je Lukáš z Prostějova, který byl do ostravské fakultní nemocnice přivezen v roce 2007 s velmi hlubokými popáleninami, které mu na zhruba osmdesáti procentech těla způsobila výbušina. „Lukášovi tenkrát bylo sem let. Byl to přesně ten případ, kdy jsme k transplantaci nemohli použít jeho vlastní kůži, a bylo nutné použít dermální náhradu Integra. Ta ostatně pomohla zachránit život i mnoha dalším pacientům,“ podotýká MUDr. Zdenka Němečková Crkvenjaš a vrací se k Lukášovi: „Proces transplantace kůže a léčba popálenin u něj trvaly zhruba půl roku. I přes různá úskalí a septické stavy, které překonal, vše nakonec zvládl. V průběhu dalších let jsme však opětovně museli použít Integru, a to v rekonstrukční chirurgii, kdy jsme řešili

různé kontraktury – jizvy, které ho táhly v oblasti krku a ramen. Lukáš si k nám vždy o prázdninách přišel lehnout, abychom mohli provést nějaký nový výkon. Naposledy jsme mu úspěšně zrekonstruovali oblast horního rtu a nosu a chystáme další zákroky. Lukáš pořád roste, studuje střední školu a velmi dobře zvládá hendikepy, které má. Ruce sice nemá moc dobře pohyblivé, nicméně je schopen psát na počítači a v podstatě funguje normálně. Dá se však předpokládat, že k nám bude ještě léta jezdit nejen na chirurgické rekonstrukce, ale i na laserovou léčbu jizev. Tu u dětí provádíme zdarma, dospělí si tyto zákroky musejí hradit sami. To v brzké době čeká i Lukáš, kterému je nyní sedmáct let,“ konstatuje MUDr. Němečková Crkvenjaš s nadějí, že v tomto směru bude mladému muži nápomocen výtěžek ze série tří megakoncertů s názvem Srdcem talentů. Podpořit Lukáše tam přijdou i zástupci Popáleninového centra FNO. To se – přestože patří k neúspěšnějším a nejmodernějším pracovištím v České republice – neustále posouvá dál. „Personálně i přístrojově jsme vybaveni velmi moderně a jsme schopni poskytovat naprosto špičkovou péči na světové úrovni, ale rádi bychom pokročili dál v oblasti rekonstrukční chirurgie,“ uzavírá MUDr. Němečková Crkvenjaš. „Chceme využívat více těchto zákroků nejen při léčbě popálenin, ale například i při rekonstrukci v souvislosti s léčbou kožních nádorů, které také děláme, a dalších. Chystáme se i na rekonstrukci laserového pracoviště, v budoucnu by měl každý laser mít svou místnost. A pokud se nám to podaří personálně zvládnout, mohli bychom poskytovat laserových zákroků více než dosud.“

Foto: Táňa Malá

IT v naší nemocnici

Výměna nemocničního informačního systému

Nemocniční informační systém Clinicom/CareCenter funguje ve fakultní nemocnici již 22 let. V době rozjezdu se jednalo o pokrokový informační systém založený na moderních technologiích. FNO byla první nemocnicí v republice, kde byl informační systém nasazen v tomto rozsahu. Přestože za dobu, kdy je NIS u nás využíván, došlo k několika významným inovacím, v posledních letech náš NIS za konkurenci zaostává. Již v roce 2013 proběhla komplexní analýza a po zvážení všech možností vedení FNO rozhodlo o spuštění projektu modernizace NIS ze současné druhé generace na třetí. Přestože na straně FNO bylo vyvinuto maximální úsilí jak ze strany pilotních pracovišť a klíčových uživatelů, tak ze strany IT, byl projekt na doporučení IT na konci roku 2016 zastaven. Hlavním důvodem byla nedostatečná kvalita nové generace CareCenter zejména v lékařské části a velmi špatná ergonomie aplikace (rychlost, nemožnost zobrazení v širší škále, neefektivní ovládání v některých částech aplikace atd.). Ačkoli jsme dodavateli několikrát prodloužili termín dodání a poskytli dostatek času na opravu nedostatků, včetně nadstandardní součinnosti, nebyl schopen produkt dodat podle našich představ. Protože možnosti rozšiřování naší současné verze NIS jsou velmi limitované, a bez podstat-

ného rozvoje nejsme v dlouhodobém horizontu schopni adekvátně podporovat lékařskou a ošetrovatelskou péči, je jediným rozumným postupem vyměnit náš současný nemocniční informační systém za nový. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno na začátku tohoto roku poradou vedení FNO a IT dostalo za úkol připravit projekt implementace nového NIS. Stojíme na počátku velké změny, která ovlivní všechny uživatele. Úspěch implementace ale netvoří pouze dobrý produkt. Neméně důležitý je kvalitní partner na straně dodavatele a jeho schopnost implementovat produkt na míru. Naši strategií je vybrat moderní a dostatečně flexibilní produkt připravený na fakt, že samotnou implementaci nemusí dělat pouze jeho dodavatel, ale nabízí možnost předat silné administrátorské možnosti lokálnímu IT oddělení, které lépe a flexibilněji spolupracuje s uživateli a nastaví systém na míru. Dodavatel stále garantuje základní rozvoj, rychlost, obecnou ergonomie a legislativní požadavky, zatímco IT se soustředí na přizpůsobení struktury zdravotnické

dokumentace, tiskových sestav, statistik a dalších požadavků klíčových uživatelů. V současné době začínáme připravovat výběrové řízení a skládáme projektový tým, ve kterém bude samozřejmě silné zastoupení lékařů i sester jako hlavních uživatelů NIS. Nezapomeneme ale na žádnou zainteresovanou stranu, komunikaci se všemi zúčastněnými věnujeme velkou pozornost. Odhadovaná doba implementace je zhruba dva až tři roky po realizaci výběrového řízení.

Ing. Miroslav Krupa

Skvělý příklad mezioborové spolupráce: škola pro sluch z ostravské fakultní nemocnice

Největším úkolem je zapojení sluchově postižených dětí do běžné populace

Základní škola pro sluchově postižené a Mateřská škola pro sluchově postižené v Ostravě-Porubě, která v letošním roce slaví 35. výročí svého vzniku, je jediným vzdělávacím zařízením pro sluchově postižené nejen v Ostravě, ale i v celém Moravskoslezském kraji. A zatímco v roce 1982, kdy byla založena, školu navštěvovalo 24 žáků, v současnosti má základní škola osmnáct tříd, v nichž se vzdělává 139 žáků, a mateřská škola tři třídy s 25 dětmi. Navíc nejde jen o děti se sluchovými vadami, ale také s těžkou poruchou řeči.

Posledních přibližně devět let škola intenzivně spolupracuje s Klinikou otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku Fakultní nemocnice Ostrava. „Základem naší spolupráce jsou pravidelné schůzky, na nichž si vyměňujeme zkušenosti a probíráme další možnosti společných aktivit. Vedle pedagogů základní i mateřské školy, ORL lékařů a sestry a logopedů se zmíněných schůzek účastní i zástupci Speciálního pedagogického centra pro sluchově postižené, které je součástí našeho zařízení, a které pracuje se všemi sluchově postiženými dětmi v regionu. Právě toto centrum kromě jiného posuzuje, do jaké míry je u konkrétních jedinců vhodné přistoupit ke kochleární implantaci, komunikuje s rodiči, jimž objasňuje přínos kochleárních implantátů pro další vývoj dítěte,“ přibližuje jednu z podob spolupráce školského a zdravotnického zařízení Mgr. Libor Suchoň, ředitel Základní školy pro sluchově postižené a Mateřské školy pro sluchově postižené v Ostravě-Porubě. „Zástupci Speciálního pedagogického centra se v otorinolaryngologické klinice fakultní nemocnice účastní pravidelných indikačních schůzek, klinika nám rovněž umožňuje absolvovat studijní stáže přímo na svých pracovištích. My na oplátku nabízíme zástupcům kliniky krátkodobé stáže ve škole, aby mohli sledovat práci s dětmi s kochleárními implantáty a sami posoudit jejich zlepšení.“ Oba subjekty, škola

a klinika, společně pořádají i semináře určené pro zdravotnické i pedagogické pracovníky, neonatolog, dětské sestry a logopedy. „Oslovujeme i zástupce a studenty Lékařské fakulty Ostravské univerzity a rovněž rodiče, jejichž sluchově postižené dítě je potenciálním kandidátem na kochleární implantát. Každoročním vyvrcholením našich aktivit bývá prosincový seminář v areálu Domova Slunečnice v Porubě. Na ten společně s panem profesorem Komínkem zveme i zajímavé hosty, mezi nimiž například loni byly dvě abiturientky naší školy, které se podělily o své zkušenosti s kochleárními implantáty. Jejich slova doplnily z pohledu pedagogů třídní učitelky, které s děvčaty pracovaly. Velice přínosný byl i vstup ženy, která implantát získala až v pozdním věku, poté, co náhle ohluchla. Velice plavicky zprostředkovala své pocity i to, jak se žije bez kochleárního implantátu ve světě ticha a s ním,“ doplňuje ředitel školy, podle jehož slov používá kochleární implantát přibližně 11 procent dětí navštěvujících toto vzdělávací zařízení. „V konečném výsledku implantace se však odráží celá řada faktorů: kvalita pooperační péče i reedu-

kace, přístup rodiny, práce logopeda a také úroveň kognitivních schopností dítěte a jeho osobnost. „Pokud se to vše podaří skloubit, výsledky jsou vynikající. O tom svědčí i fakt, že mnoho držitelů implantátů z řad našich žáků dnes běžně komunikuje, někteří absolventi studují vysoké školy. Zpočátku se však museli se zvuky, které nejprve neuměli zařadit, naučit zacházet, zařadit je, používat. Kochleární implantát je sice zázkramem techniky, o jehož dokonalosti svědčí i to, že umožňuje sluchově postiženým telefonovat, přesto jim neumožní slyšet plnohodnotně. Musí se naučit se zvuky hospodařit – vyznat se ve změti hlasů, v šumu... Důležitou roli hraje názorná oblast života. Proto například máme ve třídách televizory a počítače, které dětem zprostředkovávají propo-

jení obrazu se světem zvuků. Právě proto, jak už jsem zmínil, klademe důraz na to, aby se s dětmi s kochleárními implantáty co nejvíce pracovalo,“ zdůrazňuje Mgr. Suchoň a dodává, že pokud se vše daří, má dítě šanci přejít na běžnou základní školu. „Naším největším úkolem je jeho zapojení do běžné populace, to, aby bylo samostatné a úspěšné v životě. A právě tady hrají důležitou úlohu zkušenosti našich pedagogů. Ti mají vybudovány výchovně-vzdělávací postupy nejen pro práci s dětmi s kochleárními implantáty, ale i se sluchově postiženými, kteří komunikují znakovým jazykem, nebo mají těžkou nedoslýchavost a používají sluchadla. Pracujeme i s dětmi s vícenásobnými vadami, naši školu navštěvuje například autistické dítě s oboustranným kochleárním implantátem. Při práci s dětmi s nejtěžšími vadami nám pomáhají asistenti, jichž ve škole v danou chvíli pracuje osm. Samostatnou a stále se rozrůstající skupinu představují děti s těžkou vadou řeči – dysfázií –, které už v naší škole tvoří zhruba polovinu žáků. Pochopitelně vyžadují poněkud jinou péči než děti sluchově postižené nebo držitelé kochleárních implantátů,“ uzavírá.

Nově postižené úzce spolupracuje s otorinolaryngology

Kochleární implantace jsou pro děti i dospělé vstupenkou do světa zvuků

Nadstandardní mezioborová spolupráce

„Není obvyklé, aby nemocnice a škola byly v tak úzkém kontaktu a tak skvěle spolupracovaly. Naše opravdu nadstandardní mezioborové vztahy jsou výjimečné. A přinášejí i výjimečně dobré výsledky,“ konstatuje prof. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA, přednosta Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku Fakultní nemocnice Ostrava. „Naše pravidelná setkání a diskuse o tom, jak zkvalitnit detekci sluchových poruch a jak zlepšit péči o děti s kochleárním implantátem například stály u zrodu plošného screeningu sluchu novorozenců. Ten jsme na naší klinice odstartovali v roce 2009 a o rok později byl celoplošně zaveden na celém území Moravskoslezského kraje. Velkou roli v tomto úspěchu sehrál i vstřícný přístup ostatních nemocnic v regionu a perfektně fungující mezioborová spolupráce. Díky tomu máme my i Speciální pedagogické centrum pro sluchově postižené velmi dobrý přehled o těžce sluchově postižených dětech, což nám umožňuje včas jednat, a přispět tak k jejich dobrému počátečnímu vývoji,“ konstatuje a dodává, že šlo o první plošně zavedený screening sluchu novorozenců v republice.

Ročně se v České republice narodí přibližně sto neslyšících, těžká sluchová vada bývá diagnostikována zhruba u jednoho novorozence z tisíce. „Čím dřív má neslyšící dítě možnost dostat se díky kochleárnímu implantátu do světa zvuků, tím kvalitnější je jeho zapojení do běžného života. A dítě má i větší šanci navštěvovat běžnou základní školu a později i dál studovat. Proto je důležité, aby k implantování kochleárního implantátu neslyšícím pacientům, u nichž není možné korigovat sluchovou vadu standardním sluchadlem, došlo co nejdříve, optimálně krátce po prvním roce dítěte,“ pokračuje profesor Komínek.

V roce 2017 uplynulo čtyřicet let od doby, kdy byl v České republice kochleární implantát poprvé použit u dětí.

Aktivní přístup

Ostatně právě děti tvoří tři pětiny z celkového počtu zhruba čtyř desítek pacientů, jímž byl od roku 2013 v Centru kochleárních implantací Ostrava kochleární implantát voperován. „Ve zmíněném

roce naše centrum vzniklo a stalo se teprve druhým takto specializovaným pracovištěm v republice,“ podotýká profesor Komínek, podle jehož slov je samotná implantace takzvanou třešničkou na dortu všeho snažení. „Velmi důležitá je totiž dlouhodobá individuální předoperační a pooperační péče a práce s pacientem. Už ve chvíli rozhodování, zda implantaci provést, nebo ne, jsou pro nás velice důležité zkušenosti odborníků Speciálního pedagogického centra pro sluchově postižené a pedagogů při Základní škole pro sluchově postižené a Mateřské škole pro sluchově postižené v Ostravě-Porubě. S dítětem dlouhodobě pracují, znají jeho anamnézu, rodinné zázemí.“ Zásadní podmínkou pro úspěšné využití kochleárního implantátu je totiž dobrá spolupráce s rodinou. Ani samotný přístroj nezaručí, že se dítě naučí mluvit, je třeba s ním před i po implantaci intenzivně pracovat. Pokud není záruka, že operace bude mít odpovídající výsledek, nemusí být implantace doporučena.

„Po operaci následuje dlouhodobý, až několikaletý rehabilitační proces, jehož součástí je péče logopeda, speciálního pedagoga i psychologa a samozřejmě aktivní přístup rodičů. Ten spočívá jak v souvislé intenzivní práci s dítětem, tak v trvalém finančním zapojení do celého procesu. Pojišťovny hradí 75 procent z ceny zvukového procesoru, která se pohybuje kolem 200 až 250 tisíc korun. Zbývající částku musejí doplatit rodiče, na jejichž bedrech pak leží i náklady na provoz a údržbu procesoru, které se pohybují kolem 15 až 20 tisíc ročně. Vzhledem k tomu, že sluchové centrum v mozku by mělo být stimulováno z obou stran, jsou u dětí prováděny oboustranné implantace, což uvedenou částku zdvojnásobuje,“ připomíná přednosta Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FNO.

Nezastupitelnou roli má v celém procesu i zkušený specializovaný logoped, který podle reakcí

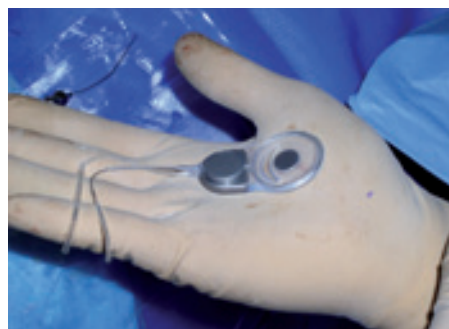
dítěte na zvuky pomáhá s prvotním nastavením zvukového procesoru tak, aby slyšelo co nejlépe. Vždy jde o individuální záležitost, protože každý procesor je nastaven přesně podle dispozic nositele kochleárního implantátu. Následně pak logoped provází dítě při jeho další cestě světem zvuků, kde se ho ujmají i speciální pedagogové.

Sluch je jediný smysl, který lze při ztrátě nahradit. Kochleární implantát nahrazuje porušenou funkci vnitřního ucha a stimulací sluchového nervu elektrickými impulzy umožňuje přenášet vnější zvuky do mozku.

Šance pro dospělé

„V České republice je kochleární implantace dlouhodobě spojena především s dětmi, jichž je opeřováno více. V západním světě, který my vnímáme jako určitý vzor, je však poměr opačný, je zde opeřován dvojnásobek dospělých v poměru k dětem. Věřím, že také u nás počet dospělých s kochleárními implantáty poroste. Když dospělý člověk přestane z jakéhokoliv důvodu slyšet, výrazně se sníží kvalita jeho života. Jen zrak není dostačující k tomu, aby plnohodnotně žil, ztráta sluchu ho odřízne od prostředí, v němž žije, vede k obrovské duševní degradaci a izolaci od společnosti. Pokud se sluch u dospělého pacienta zhorší natolik, že mu nestačí k dostatečné komunikaci sluchadlo, měla by mu být nabídnuta kochleární implantace. U dospělých, kteří přišli o sluch v průběhu života, je oproti dětem ta výhoda, že se nemusí učit mluvit. Okamžitě využívají všech benefitů, které jim kochleární implantát poskytuje, a skokově se lepší jak po psychické, tak i fyzické stránce. Mezi našimi pacienty jsou i lidé starší sedmdesát let, kteří po implantaci naprosto pookřáli,“ uzavírá profesor Komínek.

Texty na dvoustraně: Lenka Gulašiová

Nedokážu si představit, že bych dělala jinou práci

za manželem do Ostravy, kde jsem pracovala ve Vítkovické nemocnici na očním oddělení. Po mateřské dovolené se mi splnil můj sen pracovat s dětmi a já nastoupila do jeslí. Bylo to krásných pět let. Když jsem pak potřebovala pracovat na směny, řešením se ukázala být práce v domově důchodců. Byla to obrovská změna, najednou jsem místo s dětmi pracovala se seniory. Musím přiznat, že zpočátku se mi to zdálo neúnosné, ale zvykla jsem si a nakonec se mi i tato práce líbila. S klienty jsme byli jako jedna rodina, oslovovali nás jménem. A my se jim snažili

vytvořit co nejlepší podmínky, pořádky jsme pro ně spoustu nejrůznějších akcí. Mnozí říkali, že takové krásné Vánoce, jaké jsme jim přichystali, neprožili ani doma," vzpomíná Sidonie Matulová, která byla po roce působení v domově pro seniory jmenována staniční sestrou. „Jenže co naplat, cítila jsem, že to pro mě nebude práce na celý život. Po pěti letech jsem odešla a odstartovala tím nejdelší a nejzajímavější úsek mé kariéry. Začal v roce 1990 na neurologické klinice krajské nemocnice, která tehdy ještě sídlila v Zábřehu. Moc jsem se bála, že po té desetileté přestávce už nic nebudu umět, ale měla jsem štěstí na výborný kolektiv v čele s vrchní sestrou Ingrid Kurkovou, který mě dokonale podržel. V roce 1994 jsem se stala staniční sestrou, o rok později byla klinika přestěhována do Poruby," dodává žena, která je vrchní sestrou Neurologické kliniky FNO od roku 2004.

„Vždycky se mi líbila práce s lidmi, hlavně s dětmi. Proto jsem chtěla být buď dětskou sestrou, nebo učitelkou v jeslích nebo ve školce. Ráda jsem zpívala, tančila, říkala jsem si, že talentové zkoušky pro mě nebudou problém. Jenže mě zaskočila téma a já neuspěla. Zato mě přijali na zdravotnickou školu v Krnově, i když ne na obor dětská, nýbrž všeobecná sestra. Po škole jsem nastoupila na interní oddělení v Bruntále a po svatbě jsem odešla

vytvořit co nejlepší podmínky, pořádky jsme pro ně spoustu nejrůznějších akcí. Mnozí říkali, že takové krásné Vánoce, jaké jsme jim přichystali, neprožili ani doma," vzpomíná Sidonie Matulová, která byla po roce působení v domově pro seniory jmenována staniční sestrou. „Jenže co naplat, cítila jsem, že to pro mě nebude práce na celý život. Po pěti letech jsem odešla a odstartovala tím nejdelší a nejzajímavější úsek mé kariéry. Začal v roce 1990 na neurologické klinice krajské nemocnice, která tehdy ještě sídlila v Zábřehu. Moc jsem se bála, že po té desetileté přestávce už nic nebudu umět, ale měla jsem štěstí na výborný kolektiv v čele s vrchní sestrou Ingrid Kurkovou, který mě dokonale podržel. V roce 1994 jsem se stala staniční sestrou, o rok později byla klinika přestěhována do Poruby," dodává žena, která je vrchní sestrou Neurologické kliniky FNO od roku 2004. „Co je na této funkci nejsložitější?" zamyšleně zopakuje položenou otázku a pokračuje: „Důležité je mít u všech svých podřízených autoritu a zároveň jim dát pocit, že si jejich práce ceníte, že si vážíte toho, co často dělají nad rámec svých běžných povinností. Neurologičtí pacienti, kteří jsou často přinejmenším částečně imobilní, nebo se u nich projevuje demence, vyžadují maximum pozornos-

ti. A jim ji musíme věnovat i ve chvílích, kdy se počet sester sníží kvůli dovoleným nebo nemocenským. Víte, každé ráno projdu celou kliniku a snažím se vnímat atmosféru na jednotlivých stanicích i na jednotkách intenzivní péče. Když cítím, že je tam nějaké napětí, že jsou sestry vyčerpané, unavené, snažím se je podpořit, motivovat, zařadit, aby jim pomohly sestry z jiné stanice. Nemyslím, že je třeba člověka chválit za to, že plní svoje každodenní povinnosti, ale když vidíte, že dělá ještě mnohem víc, je pochvala na místě. Pravda, nepomůže, ale projasní daný okamžik, dá najevo, že nadstandardní úsilí nezůstalo bez povšimnutí."

K tomu, aby atmosféra na klinice i mezi jejími zaměstnanci byla co nejlepší, aby se sestry poznaly i mimo práci, přispívají podle Sidonie Matulové i nejrůznější společně pořádané akce. „Nebavíme se na nich o práci," konstatuje s tím, že si každého pozvání velice váží a pokud jí to čas dovolí, ráda se alespoň na chvíli zúčastní. „Chodíme například hrát bowling, slavíme narozeniny, byli jsme společně v kině, na koncertech a sportovních akcích, opakovaně jsme i se svými rodinami navštívili hrad Helfštýn. Každoročně pořádáme vánoční večírek, jehož se pravidelně zúčastňuje většina sester, lékařů i ostatních kolegů. Beru si tato vánoční setkání na starost a musím přiznat, že mě jejich organizování moc baví."

Sidonie Matulová podle svých slov nikdy nelitovala, že je všeobecná sestra. „Nedokážu si představit, že bych dělala jinou práci. Ale musím přiznat, že je to povolání fyzicky i psychicky náročné a že ne vždy se po ukončení směny podaří nechat to všechno za dveřmi. Člověk přijde domů, kde má svou rodinu, takže je důležité se jí věnovat. A naopak. Sestra by neměla do práce přijít se špatnou náladou. A pokud se to přece jen stane, měla by ji umět potlačit, aby se její rozpoložení neodrazilo na jednání s pacienty. Musíme s nimi vycházet, radit jim a pomáhat, snažit se, aby byli spokojeni a věděli, že jsme tady pro ně a ne oni pro nás. Jak už jsem řekla, v tomto směru mám na sestry štěstí."

Lenka Gulašiová

Všeobecné sestry se učily pracovat s pacienty s roztroušenou sklerózou

Pokračování ze strany 1

Teoretická část kurzu zahrnovala přednášky, při nichž lékaři a sestry přítomné seznámili s mnoha tématy. „Jedním z nich například bylo vyšetření likvoru v laboratořích. To je při diagnostice roztroušené sklerózy důležité, podobně jako vyšetření na magnetické rezonanci, jemuž se rovněž věnoval jeden ze vstupů. Účastníci kurzu se dozvěděli

Cílem kurzu bylo představit problematiku roztroušené sklerózy v plné šíři.

rovněž o aplikaci infuzní léčby i urologických problémech pacientů s RS a rovněž o podílu práce sociální sestry, mnoho zkušeností a poznatků jim předali odborníci z Centra pro diagnostiku a léčbu demyelinizačních onemocnění FNO," přibližuje průběh kurzu Sidonie Matulová, která zde přednášela o edukaci a plánech ošetrovatelské péče u pacientů s roztroušenou sklerózou.

„Praktická část kurzu se uskutečnila v termínu od 20. do 24. února. Umožnila účastníkům seznámit

se s technikou a vyšetřením na magnetické rezonanci, navštívit imunologickou laboratoř, EMG laboratoř, urodynamický sálek na urologickém oddělení, RS centrum včetně prostor pro aplikace infuzí. Měli také možnost sledovat naše sestry při edukaci pacientů a jejich rodinných příslušníků a společně jsme navštívili lázně v Klímkovicích, kde se pacienti s touto diagnózou léčí a kde se konají i konference pořádané pacientskou organizací Roska Ostrava. Naše RS centrum se na programu těchto konferencí podílí například zajištěním odborných přednášek," doplňuje Sidonie Matulová, podle jejích slov bylo cílem kurzu představit problematiku roztroušené sklerózy v plné šíři, seznámit účastníky projektu

s možnostmi, které pacienti s touto diagnózou mají, a také oběma stranám – pacientům i frekventantům kurzu – ulehčit situaci při vzájemných kontaktech.

Foto na straně: Jana Gojová

Den onkologických dětí

Den onkologických dětí s Hitrádiem Orion.

Rodinám malých pacientů, kteří právě procházejí onkologickou léčbou, i rodinám dětí, jež už mají léčbu zdárně za sebou, byl letos už po sedmé věnován Den onkologických dětí s Hitrádiem Orion, který se v pondělí 13. února konal v ostravském hotelu Park Inn. „Všichni hosté byli nadšeni bohatým programem i výtečnou atmosférou. Vážím si toho, že se během sedmi let, co tento projekt pořádáme, vytvořil sehnáný tým, který pomyslnou latku zvedá stále výš,“ vyjadřuje svou vděčnost zakladatelka akce Michaela Češková z Kliniky dětského lékařství FNO.

„Navíc je potěšující vidět, jak dětem s ukončenou léčbou rostou vlásky a jejich rodičům ubývají vrásky,“ usmívá se Michaela Češková z Kliniky dětského lékařství FNO při vzpomínce na akci, které se tentokrát zúčastnilo rekordních 26 rodin. Za všechny hovoří Jana Kolenovská, jedna z maminek, které se příjemného odpoledne zúčastnily: „Byli jsme tu poprvé a byli jsme mile překvapeni. Pro děti byl připraven

opravdu bohatý program her, tancování, malování na obličeji. Moc se jim líbil medvídek Jinálek a dráček Soptík, nechyběli ani jejich oblíbení klauni z nemocnice. Kluky potěšila autogramiáda fotbalistů a hokejistů, holky si užily vystoupení kapely MIRAI, která zpívá skvělou motivační písničku „...když nemůžeš, tak přidej víc...“. Věřím, že každému v tu chvíli hlavou proletěly okamžiky léčby. Když dětem docházely síly,

pomohla čokoládová fontána. Mohli jsme se zatočit v gyroskopu a nejdůležitější byly samozřej-

Výprava na Den dětské onkologie v Praze.

mě děti. Někteří tatínci šli na exkurzi do pivovaru, zatímco si mamky mohly užít kosmetiku, kadeřníky i masáž, nechat si upravit nehty, namalovat airbrush tetování, zaposlouchat se do autorského čtení či uklidňující hudby kapely Vadim & Co. Bylo toho připraveno opravdu mnoho, vše jsem ani ne-

Skvělá zábava v ostravském hotelu Park Inn.

vyjmenovala. Myslím, že každý z nás si našel to své, ale hlavně jsem byla moc ráda, že jsme se zase mohli všichni potkat a vidět ty naše malé velké bojovníky, jak se se svou nemocí poprali a jsou zase zpět a šťastní. Za všechny děti a rodiče moc děkujeme Míši Češkové a všem ostatním, kteří pro nás Den onkologických dětí připravili.“

Jen o pár dnů později, 18. února, se 40členný tým tvořený stávajícími pacienty dětské hematooonkologie ostravské fakultní nemocnice i dětmi po léčbě a jejich doprovodem vypravil do Prahy. Tady se konal třetí ročník Dne dětské onkologie, jehož cílem bylo – tak jako v předchozích ročnících – přiblížit veřejnosti problematiku dětských onkologických onemocnění a vzdát

hold všem bývalým i současným onkologickým dětským pacientům. „Sjelo se sem zhruba 500 dětí z celé republiky, které procházejí nebo prošly onkologickou léčbou,“ informuje Michaela Češková s tím, že program byl skvělý a výprava, která se domů vrátila až v neděli, si ho skvěle užila. -gl-

Stavební ruch jako v dobách výstavby areálu

Pokračování ze strany 1

„Hotové základy i suterén má přístavba gynekologicko-porodnické kliniky, jejíž zdi se již pomalu zvedají nad terén. Hrubá stavba, která je připravena na napojení ke stávající budově, by měla být hotova začátkem července. Následně budou pokračovat vnitřní stavební práce,“ popisuje další z velkých investičních akcí Ing. Strakošová a pokračuje: „Mrazivá zima a ne příliš plynulá koordinace prací ze strany firmy Ridera se ale bohužel projeví na posunutí původního termínu dokončení budovy.“ Ze strany od kliniky infekčního lékařství pokračují práce na několik let nepoužívaném vstupním objektu do monobloku... „V současné době jsou již zabetonovány podlahy, rozvedeny sítě a připrave-

ny prostory pro obchodní jednotky. Oproti původním plánům zde bude navíc nový výťah a rekonstrukce se dočkají i světlíky. V dubnu by pak měla být zahájena rovněž instalace CT přístroje do nové přístavby PET/CT onkologické kliniky a následně budou dokončeny i drobné stavební práce související s provozem. V plném proudu jsou rekonstrukce traumatologických ambulancí na poliklinice. Bourání, které způsobovalo největší prašnost a hluk, je již ukončeno. Nyní probíhá propojení stoupaček přes všechna podlaží a následovat budou další kroky přesně podle harmonogramu. Kromě toho byla v prosinci zahájena druhá etapa výměny stoupaček v lůžkovém bloku, při níž stavbaři čerpají zkušenosti z první etapy a vše probíhá po-

dle plánu. Stoupačky jsou měněny vždy ve třech podlažích najednou,“ pokračuje výčet akcí, který však stále ještě nekončí. Do léta by měl být částečně zprovozněn také centrální systém klimatizace polikliniky, jehož instalace zdárně pokračuje, a po zimní přestávce bude brzy znovu zahájeno budování rezervní plochy mezi diagnostickým komplektem a budovou internátu.

„Chtěla bych moc poděkovat za pochopení a toleranci všem kolegyním a kolegům v nemocnici, které ten-

to opravdu velmi intenzivní stavební ruch jakkoliv omezil, obtěžoval. Hlavně těm, kteří museli své pracoviště stěhovat do provizorních prostor. I díky jejich vstřícnosti a spolupráci se mohly všechny stavební akce rozběhnout. Takový rozsah stavebních prací nemocnice ještě nezažila, respektive naposledy při samotné výstavbě do roku 1994. Ještě jednou děkuji za celý tým oddělení investic útvaru náměstka pro techniku a provoz za skvělou spolupráci a těším se na další připravované projekty, ať už stavební, nebo v oblasti pořízování nových technologií. Všichni chceme nemocnici péknou a moderní. A víme, že společnými silami to umíme zrealizovat,“ dodává Ing. Strakošová.

Blahopřejeme

V březnu slaví významné životní jubileum naši kolegové:

**Dana Dlouhá
Valerie Neblová
Yweta Urantová
Jiřina Ondrušová
Alena Ambrožová
Hana Balabánová, DiS.
Doc. MUDr. Vít Unzeitig, CSc.**

Děkujeme za práci, kterou jste pro naši nemocnici vykonali, a do dalších let vám přejeme radost a spokojenost v osobním životě.

Inzerce zdarma

- Nabízím pronájem bytu 1+1, o velikosti 40 m², ve vyhledávané lokalitě Ostrava-Poruba. Byt je moderně zrekonstruován a vybaven. Zděná koupelna s novými obklady. Dům po celkové revitalizaci. Nájem činí 7 000 Kč (vč. služeb). Více na tel. č.: 737 632 823.

Cestovní agentura Posedlost s.r.o.

www.posedlost.cz

Domov sester – 14. p.

596 633 291, 774 784 094

KADEŘNICTVÍ

Domov sester

**Nabízíme služby
za výhodné ceny!**

Otevírací doba: 6.30 – 18.00 hod.
sobota – dle domluvy
Objednávky na tel. č.: 597 374 071
Domov sester, 6. patro, Ostrava-Poruba

Galerie Ametyst

Arménský umělec i matka sedmi dětí

Od poloviny března mohou návštěvníci Galerie Ametyst spatřit, případně si i zakoupit, díla hned dvou významných malířů – arménského národního umělce Eduarda Edigariana, který se před 30 lety přistěhoval do Prahy, a matky sedmi dětí, malířky Simonetty Šmídové z Hrádku u Sušice.

V životě Simonetty Šmídové má nezastupitelné místo nejen její, ale lidská rodina vůbec, takže žádný z jejích obrazů nepostrádá touhu po vzájemné soudržnosti...

Eduard Edigarian se narodil v roce 1943 v arménské Gjumri. V 90. letech se po zemětřesení v Arménii, kde vystudoval fakultu umění a následně akademii výtvarných umění v Jerevanu, přestěhoval do Prahy. Vedle arménských a pražských motivů maluje především postavy sedících nebo ležících žen, jejichž symbolický význam dostává

působením zlaté barvy a ultramarínu orientální nádech. V obrazech je velmi osobitý výtvarný jazyk, v němž se figurální prvky záměrně mísí s hustou spleť znaků. Edigarian vystavoval v Grumji, Německu, Nizozemsku, Norsku, Itálii, Belgii.

Polanský charitativní běh

Neváhejte a zapojte se do Polanského charitativního běhu, jehož výtěžek je určen na podporu neonatologického oddělení FNO. Že neběháte? No tak se trasami, které začínají 400metrovým okruhem pro mrňousky a pokračují až k 10 km

pro borce, prostě jen projděte! Hlavní je, že podpoříte dobrou věc! Akce se uskuteční 22. dubna, v 9 hodin začíná prezentace u Dělnického domu v Polance nad Odrou. Více na <http://polanskybeh.webnode.cz/>.

Zveme vás na benefiční koncert pro Lukáše

Série tří megakoncertů s názvem Srdcem talentů, jejichž výtěžek je určen pro Lukáše, pacienta Popáleninového centra FNO, odstartuje 18. března v katolickém domě ve Staré Bělé. Následovat budou koncerty ve spolkovém domě v Praze-Stodůlkách, a to 25. března, a 1. dubna v Musilce v Brně-Husovicích. Na koncertech se představí nejlepší amatérské kapely a písničkáři, kteří se úspěšně umístili v loňské soutěži Talent Country rádia. Vítěznou trofej za rok 2016 si odvezla ostravská rodinná skupina Marod, která stojí za pořádáním benefičního koncertu.

„Koncertovali jsme v prosinci s jedním z dalších finalistů, s Fandou Nedvědem mladším a jeho ka-

pelou Hot Dog Band. A tam padla první myšlenka, že by bylo fajn, kdyby si finalisté z loňského ročníku soutěže zahráli všichni společně,“ popisuje vůbec první myšlenky na benefiční koncert René Racek Matlášek, kapelník skupiny Marod, a dodává: „Přijedou kapely z Plzně, Prahy, České Třebové, Svitav a samozřejmě i my z Ostravy. Diváci a posluchači Country rádia budou mít skutečně velmi exkluzivní a ojedinělou příležitost nás vidět na jednom místě pohromadě.“

Předprodej vstupenek na www.marproduction.cz nebo na radnici ve Staré Bělé.

TENTO ZPRAVODAJ TISKNE

Czech Print Center

CZECH PRINT CENTER a.s.
Provozovna Ostrava
Na Rovince 876
720 00 Ostrava-Hrabová
Tel.: 596 668 111
www.cpcenter.cz

Vydavatel: FN Ostrava • Tel. č.: 597 372 578 •
E-mail: redakce@fno.cz • Grafika a zlom: ASEITA spol. s r. o. • Foto: Jiří Zerzoň, Jana Gojová, archiv FNO • Redakce si vyhrazuje právo krátit a upravovat dodané texty • Uzávěrka: Každý poslední pátek v měsíci • Určeno pro vnitřní potřebu FN Ostrava